

รายงานผลงานเรื่องเติมการทดลองสิ้นสุด ปีงบประมาณ 2557

ชุดโครงการวิจัย 43	วิจัยและพัฒนาเห็ด
โครงการวิจัย 121	วิจัยและพัฒนาเห็ดเศรษฐกิจสายพันธุ์ใหม่
กิจกรรม 5	เห็ดที่มีศักยภาพ
กิจกรรมย่อย	-
การทดลอง	การคัดเลือกเห็ดหอมสายพันธุ์ใหม่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ภาคเหนือตอนบน Selection of New Strains of <i>Lentinula edodes</i> for Cultivation in Upper North
คณะผู้ดำเนินงาน	
หัวหน้าการทดลอง	นันท์นิ ศรีจุมปา ^{1/}
ผู้ร่วมงาน	ศิรากานต์ ชัยนการ ^{1/} สุธามาศ ฦ น่าน ^{1/} สุวลักษณ์ ชัยชูโชติ ^{2/}

บทคัดย่อ

การคัดเลือกเห็ดหอมสายพันธุ์ใหม่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยพืชสวน เชียงราย ตั้งแต่ตุลาคม 2555 ถึง มีนาคม 2558 จากการทดสอบการเจริญทางเส้นใยของเห็ดหอม 19 สายพันธุ์ บนอาหารเลี้ยงเชื้อ Potato Dextrose Agar บ่มไว้ที่อุณหภูมิห้องในฤดูหนาว ฝน และร้อน พบว่า เห็ดหอมสายพันธุ์ที่ 17 มีอัตราการเจริญทางเส้นใยที่ดีที่สุดทั้ง 3 ฤดูกาล และเส้นใยของเห็ดหอมมีการเจริญเติบโตได้ดีที่สุดในฤดูหนาว รองลงไปคือ ฤดูร้อน และฤดูฝน ตามลำดับ เมื่อทำการเปรียบเทียบการเจริญทางเส้นใยบนก้อนวัสดุเพาะของเห็ดหอมแต่ละสายพันธุ์ที่บ่มเชื้อในฤดูร้อน และฤดูหนาว เป็นระยะเวลา 30 วัน พบว่า เส้นใยของเห็ดหอมเจริญเติบโตบนก้อนวัสดุเพาะในฤดูหนาวดีกว่าในฤดูร้อน ในการเปรียบเทียบผลผลิตจากการเพาะสามครั้ง พบว่า ผลผลิตของเห็ดหอมที่เปิดดอกในช่วงฤดูหนาวจะสูงกว่าเห็ดหอมที่เปิดดอกช่วงฤดูร้อนต่อฤดูฝนเกือบทุกสายพันธุ์ โดยเห็ดหอมสายพันธุ์ที่ 11, 12 และ 15 ให้ผลผลิตสูงกว่าสายพันธุ์อื่นในการเปิดดอกในช่วงฤดูหนาว ในขณะที่สายพันธุ์ที่ 4, 7, 15, 11 และ 12 เป็นสายพันธุ์ให้ผลผลิตสูงในช่วงฤดูร้อนต่อฤดูฝน แสดงว่าสายพันธุ์ 11, 12 และ 15 เป็นสามสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตดีทั้งในฤดูร้อนและฤดูหนาว จากการประเมินคุณภาพของเห็ดหอมสายพันธุ์ต่างๆ ทางด้านน้ำหนักต่อดอก เส้นผ่าศูนย์กลางหมวกเห็ด ความยาว และความกว้างของก้านเห็ด พบว่า มีความแตกต่างกันเมื่อเพาะในแต่ละฤดู ในฤดูหนาวสายพันธุ์ที่ 13, 16 และ 5 มีน้ำหนักต่อดอกสูงกว่าสายพันธุ์อื่น ในขณะที่ในฤดูร้อนสายพันธุ์ที่ 7, 16 และ 9 เป็นสามสายพันธุ์ที่มีน้ำหนักต่อดอกสูงกว่าสายพันธุ์อื่น โดยภาพรวมพบว่า ขนาดของก้านเห็ดหอมทุกสายพันธุ์ที่เพาะในช่วงฤดูร้อนต่อฤดูฝน จะมีขนาดใหญ่กว่าก้านของเห็ดหอมที่เพาะในฤดูหนาว

รหัสการทดลอง 01-39-54-01-05-00-03-56

^{1/} ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย อ. เมือง จ. เชียงราย 57000

^{2/} กลุ่มวิจัยและพัฒนาเห็ด สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900